

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2023 - 2024

Γ' ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22 Μαΐου 2024

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Α' ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ068

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

- Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
- Να απαντήσετε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα.
- Όλες οι απαντήσεις του εξεταστικού δοκιμίου να δοθούν στο τετράδιο απαντήσεων.
- Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο απαντήσεων.
- Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
- Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**.
- Η τελευταία λευκή σελίδα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόχειρο ή ως συμπληρωματικός χώρος απαντήσεων.
- Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄**(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)**

Να απαντήσετε υποχρεωτικά σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα του εξεταστικού δοκιμίου.

A.I. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας Σ (Σωστό) ή Λ (Λάθος), δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση. (10 μονάδες)

1. Ο Κλεισθένης εισήγαγε στην αρχαία Αθήνα τη γιορτή των Μεγάλων Διονυσίων.
2. Οι νικητές ποιητές των δραματικών αγώνων βραβεύονταν με χάλκινο τρίποδα.
3. Η Πάροδος ανήκει στα κατά ποιόν μέρη της Αρχαίας Τραγωδίας.
4. Ο Επώνυμος Άρχων ήταν υπεύθυνος για τη διοργάνωση των δραματικών αγώνων.
5. Τα μέλη του Χορού στην αρχαία τραγωδία ήταν μόνο Αθηναίοι πολίτες.
6. Ο Τραγικός Χορός συμμετέχει ενεργά στη δράση του έργου καθορίζοντας τις εξελίξεις.
7. Οι παραστάσεις του αρχαίου δράματος διαρκούσαν από το μεσημέρι έως την δύση του ήλιου.
8. Οι Περίακτοι ήταν θεατρικό μηχανήμα της αρχαιότητας.
9. Ο Άντον Τσέχωφ ήταν επαγγελματίας γιατρός.
10. Η Μήδεια στην ομώνυμη τραγωδία σκοτώνει τον Ιάσονα.

A.II. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, γράφοντας το σωστό γράμμα δίπλα από τον αντίστοιχο αριθμό. (10 μονάδες)

1. Ο ποιητής ο οποίος πρόσθεσε δεύτερο υποκριτή στην Τραγωδία ήταν:
 - α. ο Θέσπης.
 - β. ο Σοφοκλής.
 - γ. ο Αισχύλος.
 - δ. ο Ευριπίδης.

2. Η τραγωδία *Αντιγόνη* ανήκει:
 - α. στον Αργολικό μυθολογικό κύκλο.
 - β. στον Θηβαϊκό μυθολογικό κύκλο.
 - γ. στον Αργοναυτικό μυθολογικό κύκλο.
 - δ. στα έργα με ιστορικό περιεχόμενο.

3. Μία από τις βασικές αρχές του ρεαλισμού είναι:

- α. η αντικειμενικότητα.
- β. η κοινωνική δικαιοσύνη.
- γ. η ελευθερία του λόγου.
- δ. η αστυφιλία.

4. Ο δραματικός χώρος του έργου *Ο Γλάρος* είναι:

- α. το εξοχικό κτήμα της Αρκάντινα.
- β. το εξοχικό κτήμα της Νίνας.
- γ. το εξοχικό κτήμα του Τριγκόριν.
- δ. το εξοχικό κτήμα του Σορίν.

5. Το εργατικό κίνημα δημιουργείται το 1830 με την επίδραση, μεταξύ άλλων:

- α. της απεργίας στο Σικάγο την 1^η Μαΐου του 1886.
- β. του γυναικείου κινήματος.
- γ. των θεωριών του Σίγκμουντ Φρόιντ.
- δ. της Γαλλικής επανάστασης.

ΜΕΡΟΣ Β΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

Να απαντήσετε σε ΟΛΑ τα ζητήματα.

Το κάθε ΖΗΤΗΜΑ βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

Οι απαντήσεις θα πρέπει να δίδονται σε συνεχή λόγο.

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να γράψετε έξι (6) υπευθυνότητες των Χορηγών των θεατρικών αγώνων στην Αρχαία Ελλάδα. **(9 μονάδες)**

B.1.2. Να παραθέσετε τρία (3) στοιχεία του υποκριτή στην Αρχαία Ελλάδα. **(6 μονάδες)**

ΖΗΤΗΜΑ 2

B.2.1. Να συντάξετε ένα σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για το Εκκύκλημα. (Τι ήταν, περιγραφή, λειτουργία). **(6 μονάδες)**

B.2.2. Να περιγράψετε τη θέση και τη λειτουργία των πιο κάτω μερών του Αρχαίου Αμφιθεάτρου:

α. Θεολογείον **(3 μονάδες)**

β. Παρασκήνια **(3 μονάδες)**

γ. Θυμέλη **(3 μονάδες)**

(σύνολο μονάδων 9)

ΖΗΤΗΜΑ 3

B.3.1. Να παρουσιάσετε τα δύο (2) πιο κάτω χαρακτηριστικά της τέχνης του Σοφοκλή.

α. Ευφυείς ηγέτες **(6 μονάδες)**

β. Σοφόκλειος ήρωας **(6 μονάδες)**

(σύνολο μονάδων 12)

B.3.2. Να γράψετε τρία (3) χαρακτηριστικά της τέχνης του Ευριπίδη. (Απλή αναφορά).

(3 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται από το έργο *Ο Γλάρος* του Άντον Τσέχωφ και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το έργο ειδικά και το Αστικό Δράμα γενικά, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

Οι απαντήσεις σας θα πρέπει να είναι σε συνεχή λόγο.

Ο Γλάρος

Τέταρτη Πράξη

ΤΡΕΠΛΙΕΒ, [...] (Κάποιος χτυπά στο παράθυρο που είναι κοντά στο γραφείο.): Ποιος να 'ναι;... (Κοιτάζει έξω από το παράθυρο.) Δε φαίνεται κανείς... (Ανοίγει την τζαμόπορτα και κοιτάζει στον κήπο.) Κάποιος κατέβηκε τη σκάλα. (Φωνάζει) Ποιος είν' εκεί; (Βγαίνει έξω. Ακούγονται γρήγορα βήματα στη βεράντα. Σε μισό λεπτό επιστρέφει μαζί με τη Νίνα Ζαρέτσαναγια.) Νίνα! Νίνα! (Η Νίνα γέρνει το κεφάλι της στο στήθος του και κλαίει βουβά.) Είσαι εσύ;... Εσύ;... Σαν να το περίμενα, όλη τη μέρα η καρδιά μου πονούσε κι ήταν ανήσυχη. (Της βγάζει το καπέλο και την κάπα.) Ω, καλή μου, αγαπημένη μου, ήρθες επιτέλους! Ας μην κλαίμε όμως, ας μην κλαίμε!... [...]

NINA: Θαρρούσα πως με μισούσες. Κάθε νύχτα σε βλέπω στ' όνειρό μου, πως με κοιτάζεις και δε μ' αναγνωρίζεις. Ω, αν ήξερες! Από την ημέρα που έφτασα, πηγαиноέρχομαι εδώ τριγύρω... κοντά στη λίμνη. Πέρασα πολλές φορές έξω από το σπίτι σου, μα δεν αποφάσιζα να μπω. Ας καθίσουμε. *(Κάθονται)* Ας κάτσουμε και να μιλήσουμε, να μιλήσουμε! Ωραία είναι δω, ζεστά, αναπαυτικά... Ακούς τον αέρα;... Υπάρχει μια φράση του Τουργκένιεφ που λέει: «Χαρά στον άνθρωπο που σε τέτοιες νύχτες έχει μια στέγη, ένα σπίτι να καθίσει, μια ζεστή γωνιά να ζεσταθεί!»... Εγώ είμαι γλάρος!... Όχι, άλλο ήθελα να πω... *(Τρίβει το μέτωπο της.)* Τι ήθελα να πω; [...] *(Κλαίει)*.

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Νίνα, πάλι κλαις;... Νίνα!

NINA: Δεν πειράζει, αυτό μ' ανακουφίζει... Είχα δύο χρόνια να κλάψω. Χτες, αργά το βράδυ, πήγα στον κήπο για να δω αν υπάρχει ακόμα το θέατρό μας. Και είδα πως ακόμα υπάρχει. Ήταν η πρώτη φορά, ύστερ' από δυο χρόνια, που έκλαψα κι αλάφρωσε το βάρος της καρδιάς μου. Βλέπεις, δεν κλαίω πια... *(Τον πιάνει από το χέρι.)* Έτσι λοιπόν, εσύ έγινες συγγραφέας... Εσύ έγινες συγγραφέας κι εγώ ηθοποιός. Πέσαμε κι οι δυο μας στη ρουφήχτρα. Ζούσα χαρούμενα, σαν το παιδί. Ξυπνούσα το πρωί με τραγούδια, αγαπούσα εσένα κι ονειρευόμουν τη δόξα, και τώρα; Νωρίς νωρίς αύριο το πρωί πρέπει να σηκωθώ και να ταξιδέψω ως το Γιέλιετς. Τρίτη θέση... με τους χωριάτες. Και στο Γιέλιετς οι μορφωμένοι έμποροι θα μου γίνονται φόρτωμα με τα σαχλά τους κομπλιμέντα. Τι βαριά που είν' η ζωή!

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Και γιατί στο Γιέλιετς;

NINA: Είμαι αγκαζαρισμένη εκεί για όλο τον χειμώνα. Είναι ώρα να φεύγω.

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Νίνα, σε καταριόμουνα, σε μισούσα, έσκιζα τις φωτογραφίες σου και τα γράμματά σου, αλλά κάθε στιγμή ένιωθα πως η ψυχή μου ήταν για πάντα ενωμένη με τη δική σου. Δεν έχω τη δύναμη να πάψω να σ' αγαπώ, Νίνα. Αφότου σε έχασα κι άρχισαν να δημοσιεύονται τα έργα μου, η ζωή μου γίνηκε ανυπόφορη... Υποφέρω!... Τα νιάτα μου σαν να σβήσανε μονομιάς και μου φαίνεται πως έχω ζήσει ενενήντα χρόνια. Σε φωνάζω, φιλώ το χώμα που πάτησαν τα πόδια σου, όπου κι αν κοιτάζω βλέπω το πρόσωπό σου, βλέπω το γλυκό σου χαμόγελο, το χαμόγελο που φώτισε τις καλύτερες μέρες της ζωής μου...

NINA, *σε μεγάλη παραχή*: Μα γιατί μου μιλάει έτσι, γιατί μου μιλάει έτσι;

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Είμαι έρημος στον κόσμο, χωρίς καμιά στοργή. Είμαι τόσο παγωμένος, σαν να ζω σε κανένα υπόγειο και κάθε τι που γράφω είναι κρύο, σκληρό και σκοτεινό. Μείνε δω, Νίνα, σε παρακαλώ, ή αλλιώς άσε με να 'ρθω μαζί σου! *(Η Νίνα βάζει γρήγορα το καπέλο και την κάπα της.)*

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Νίνα, γιατί αυτό; Για τ' όνομα του Θεού, Νίνα; *(Την κοιτάζει που ντύνεται.)*

NINA: Το αμάξι περιμένει στην αυλόπορτα. Μη με συνοδέψεις. Θα πάω μόνη μου... Δώσ' μου λίγο νερό...

ΤΡΕΠΛΙΕΒ, της δίνει νερό: Πού θα πας τώρα;

NINA: Στην πόλη. *(Παύση.)* Η Ειρήνα Νικολάγεβνα είναι δω;

ΤΡΕΠΛΙΕΒ: Ναι... Ο θεός χειροτέρευσε την Πέμπτη και της τηλεγράφησε να 'ρθει.

ΝΙΝΑ: Γιατί λες πως φιλείς το χώμα που πατώ; Εγώ θέλω σκότωμα. *(Γέρνει πάνω στο τραπέζι.)* Είμαι τόσο κουρασμένη! Αν μπορούσα να ξεκουραστώ... Αν μπορούσα να ησυχάσω!... *(Σηκώνει το κεφάλι της).* Είμαι γλάρος... Όχι, άλλο ήθελα να πω... Είμαι ηθοποιός... Ω, μάλιστα! *(Ακούει τη μαντάμ Αρκάντινα και τον Τριγκόριν που γελούν. Αφουγκράζεται μια στιγμή, ύστερα τρέχει στην πόρτα αριστερά και κρυφακούει από την κλειδαρότρυπα.)* Είναι κι αυτός εδώ!... *(Γυρνώντας πίσω στον Τρέπλιεβ).* Καλά... Ας είναι... Δεν πειράζει. Δεν πίστευε στο θέατρο, πάντα γελούσε με τα όνειρά μου, ώσπου σιγά σιγά έπαψα κι εγώ να πιστεύω, έχασα το θάρρος μου... Έπειτα, οι αμφιβολίες για την αγάπη του, η ζήλια, ο φόβος κι η αγωνία για το παιδί μου... Έγινε ποταπή, ασήμαντη, έπαιζα κουτά... [...] Τι έλεγα;... Α, για τη σκηνή. Ναι, τώρα πια δεν είμ' έτσι. Τώρα είμαι μια πραγματική ηθοποιός, παίζω με πάθος, μ' ενθουσιασμό, μεθώ πάνω στη σκηνή, νιώθω πως είμαι ωραία... Και τώρα, αφότου βρίσκομαι δω, περπατώ τριγύρω και σκέφτομαι, σκέφτομαι, και νιώθω πως η ψυχή μου γίνεται κάθε μέρα και πιο δυνατή! Τώρα το ξέρω, το καταλαβαίνω, Κώστια, πως στη δουλειά μας – στο παίξιμο ή στο γράψιμο – κείνο που αξίζει δεν είναι η φήμη, δεν είναι η δόξα, μήτε εκείνα που ονειρευόμασταν, αλλά το να μάθεις πώς να κάνεις υπομονή... Να μάθεις να σηκώνεις το σταυρό σου και να 'χεις πίστη. Εγώ τώρα πιστεύω κι αυτό με κάνει να πονώ λιγότερο. Κι όταν σκέφτομαι την τέχνη μου, την αποστολή μου, δεν φοβάμαι τη ζωή. [...] Όχι, όχι... Μη μ' αποβγάλεις, θα φύγω μόνη μου. Το αμάξι μου είναι δω κοντά... Έτσι λοιπόν, τον έφερε μαζί της! Καλά... δεν πειράζει. Όταν δεις τον Τριγκόριν να μην του πεις τίποτα... Τον αγαπώ... Τον αγαπώ περισσότερο από πριν... Ένα θέμα για μικρό διήγημα... Τον αγαπώ... Τον αγαπώ μ' όλη μου τη δύναμη [...]

Γ.1. Να εντοπίσετε και να παρουσιάσετε τρεις (3) θεματικούς άξονες του έργου *Ο Γλάρος*. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές από το απόσπασμα. **(18 μονάδες)**

Γ.2. Να αναγνωρίσετε μέσα στο απόσπασμα και να παρουσιάσετε τα πιο κάτω χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Άντον Τσέχωφ, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

α. Απεικόνιση χαρακτήρων **(4 μονάδες)**

β. Πρόσωπα **(4 μονάδες)**

γ. Μικροαντικείμενα – ήχοι **(4 μονάδες)**

(σύνολο μονάδων 12)

Γ.3. Στο πιο πάνω απόσπασμα παρατίθεται από τον συγγραφέα η εξής σκηνική οδηγία:
(Η Νίνα βάζει γρήγορα το καπέλο και την κάπα της).

Με βάση τις αλλαγές που προέκυψαν στο σκηνικό περιβάλλον, να παραθέσετε δύο (2) στοιχεία με τα οποία, πρέπει να σχετίζεται ένα **θεατρικό κοστούμι** στις παραστάσεις του Αστικού Δράματος. **(5 μονάδες)**

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ